

آیین نگارش

نویسنده : زینب رضایی

استاد دانشگاه علمی کاربردی شهرداری اهواز

سرشناسه	:	رضایی، زینب، ۱۳۶۱ اردیبهشت -
عنوان و نام پدیدآور	:	آیین نگارش/نویسنده زینب رضایی.
مشخصات نشر	:	گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۹۰ص.
شابک	:	978-622-02-0770-2
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	نگارش علمی و فنی
موضوع	:	Technical writing
موضوع	:	نامهنگاری اداری
موضوع	:	Government correspondence
موضوع	:	گزارش نویسی علمی و فنی
موضوع	:	Technical reports
رده بندی کنگره	:	PIR۲۸۳۹
رده بندی دیویی	:	۰۴/۸۰۸ فا
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۹۴۶۱

آیین نگارش

نویسنده: زینب رضایی

صفحه آرا و طراح جلد: بهاره عزت آبادی

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۸

مشخصات ظاهری: ۹۰ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰

شماره شابک: ۲-۰۷۷۰-۰۲-۶۲۲-۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی-۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

نشانی: گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، بازار رضا(ع)، ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸
 دورنگار: ۰۱۷-۳۲۲۲۰۰۴۷ آدرس الکترونیکی: Entesharate.noruzi@gmail.com
 سایت انتشارات: www.Entesharate-noruzi.com

<< به مصداق لم یسکر مخلوق لم یسکر الخالق >>

تقدیم به خدایی که مرا خلق کرد و به مقدس ترین کلمه در لغت نامه دلم، ساد

مهرمانم که زندگی ام را بدیون مهر و عطف آن می دانم به پدر

عزیزم، به خواجهم و به دردمن خوبم که همران همیشگی و پشوانه های

زندگیم و بچنین به معان و دوستان بزرگوارم

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار.....
۱۳	فصل اول: نشانه گذاری.....
۱۴	چکیده .....
۱۴	اولین نکته در نشانه گذاری.....
۱۵	نشانه گذاری چیست.....
۱۵	نشانه گذاری در زبان فارسی چیست.....
۱۵	مزایای نشانه گذاری.....
۱۵	نقطه.....
۱۶	ویرگول.....
۱۶	دونقطه.....
۱۷	علامت سوال.....
۱۷	علامت تعجب.....
۱۷	علامت گیومه.....
۱۸	علامت نقطه ویرگول.....
۲۰	علامت ممیز.....
۲۰	علامت تساوی.....
۲۰	علامت درصد.....
۲۰	علامت تکرار.....
۲۱	علامت ستاره.....
۲۳	قواعد درست نوشتن کلمات بر اساس قواعد دهخدا.....
۲۵	نیم فاصله.....
۲۵	نقش نیم فاصله در درست خواندن.....
۲۷	رعایت استقلال کلمه.....
۲۸	نیم فاصله برای حفظ استقلال کلمات.....
۲۸	تکواژ آزاد و تکواژ مفید.....
۲۸	اشکالات نیم فاصله نویسی.....

فصل دوم: مکاتبات رسمی و اداری ۳۱

۳۲	تعریف نامه های اداری
۳۲	مشخصات نامه های اداری
۳۳	اجزای نامه های اداری
۳۴	سرلوحه
۳۴	تعریف دبیرخانه
۳۵	وظایف دبیر خانه
۳۶	برخی از توانمندی های سرپرست دبیرخانه
۳۸	جایگاه سازمانی دبیرخانه
۳۹	دبیرخانه متمرکز
۳۹	موارد استفاده از روش متمرکز
۴۰	دبیرخانه غیر متمرکز
۴۰	موارد استفاده از روش غیر متمرکز
۴۰	معایب روش غیر متمرکز
۴۰	دبیرخانه نیمه متمرکز
۴۱	انواع دبیرخانه
۴۱	دبیر خانه سنتی
۴۱	دبیرخانه سنتی - الکترونیکی
۴۲	دبیرخانه الکترونیکی
۴۲	سازمان الکترونیکی (دیجیتال)
۴۳	امور جاری دبیرخانه
۴۳	کنترل مکاتبات
۴۴	کنترل نامه های وارده و صادره
۴۴	پاسخ به مکاتبات وارده
۴۵	نامه های صادره ای که درپاسخ نامه وارده نباشد
۴۶	پرسش عملی

فصل سوم: مراحل تهیه نامه های اداری ۴۷

۴۸	اهمیت و نقش مکاتبات اداری
۴۸	انواع نامه ها و ضوابط مورد عمل در تنظیم آنها
۴۸	نامه های اداری از دیدگاه ماهیت کار

۴۸	نامه های خبری
۴۸	نامه های بازدارنده
۴۸	نامه های دستوری-درخواستی
۴۹	نامه های هماهنگی
۴۹	نامه های اداری از دیدگاه سطوح ارتباطی
۴۹	نامه های داخلی
۴۹	نامه بین دو واحد هم سطح
۴۹	نامه واحد بالاتر به واحد پایین تر
۴۹	نامه از واحد پایین تر به واحد بالاتر
۵۰	نامه های خارجی
۵۰	نامه به یک واحد مشخص از سازمان
۵۰	نامه به سازمان در ارتباط با مدیران سازمان
۵۰	نامه به یک شخص حقیقی
۵۰	نامه به یک شخص حقیقی مشخص در بخش خصوصی
۵۰	مراحل تهیه نامه های اداری
۵۱	مقدمات نگارش نامه
۵۲	بررسی پیش فرض
۵۳	جدول پیش فرض
۵۵	جدول اجزای مختلف یک نامه
۵۵	ارائه پاور پوینت توسط دانشجو
۵۷	فصل چهارم (اصلاح و بهبود روشهای اداری)
۵۸	مقدمه
۵۹	آشنایی با اهداف و عملکرد شورای عالی اداری
۶۳	فصل پنجم (گزارش نویسی)
۶۴	شناخت اهمیت و ضرورت گزارش نویسی
۶۵	مشخصات یک نوشته خوب
۶۷	مراحل نگارش عبارتند از
۶۷	تفکر و دقت
۶۷	طرح
۶۸	تعریف گزارش

۶۸	گزارش تحصیلی و تحقیقی
۶۸	گزارش اداری
۶۹	گزارش ساده
۶۹	گزارش رسمی
۶۹	گزارش خبری
۷۰	تعریف خبر
۷۰	گزارش توصیفی
۷۱	گزارش اداری با گزارش کار
۷۱	مشخصات یک گزارش خوب
۷۲	تشریح
۷۲	تجسم
۷۲	تفسیر
۷۳	اصول گزارش نویسی
۷۴	درستی گزارش
۷۶	خلاصه گزارش متن گزارش
۷۷	پایان گزارش
۷۸	چارت مراحل تهیه گزارش کتبی
۸۲	مراحل تهیه گزارش اداری یا گزارش کار
۸۳	شناخت مکاتبات اداری
۸۴	اصول عمومی و فنی مکاتبات
۸۷	اجزای نامه های اداری
۸۸	نحوه تنظیم بخشنامه
۸۹	پایان بخشنامه
۹۰	منابع

پیشگفتار

آیین نگارش، اصول و قواعد استاندارد و تعیین شده ای است که از آنها برای تصحیح و بهبود انواع متون استفاده می شود. آیین نگارش فارسی، مراحل و اصول مشخصی دارد که با توجه به نوع متن متفاوت است. به عنوان مثال، نوع ادبیات و نثری که برای متون ادبی و مکاتبات و اسناد رسمی و یا متون سیاسی مورد استفاده قرار می گیرد، با هم تفاوت دارد. با این حال، اصول و قواعدی نیز در بین همه انواع متون فارسی مشترک است که رعایت کردن آنها، نشان دهنده تسلط و آگاهی از اصول و تمایل به جذب خوانندگان بیشتر است. این اصول مواردی مانند جمله بندی صحیح، تطابق فعل با فاعل، استفاده از نشانه گذاری های صحیح، رعایت ترتیب اجزای جمله، نحوه ارتباط جملات و سلیس و روان نوشتن جملات است.

www.ketab.ir